

Modern Tin

• Cadebostan Kültür Merkezinde (Cadebostan, İstanbul) yürütülen bu etüdüde oluş sürecini yaşamış olan modern kültürün etik ve politik boyutunu inceleyeceğiz.
• Modern Tin kavramı "evrensel insan hakları," "duyuru özgürlüğü" ve "yasa egemenliği"nin bilgilisi ve bilinci ile tanımlanır.
• Özgürlük bilincinin gelişimi ile belirlenen Modern Tinin küresel etik yaşamı doğru evrimi Evrensel Dünya Tarihi bağlamında incelenmektedir.

Aziz Yardımlı

2025-26 HER PERŞEMBE 19:30-21:30 3. KAT B-SALONU

KASIM 6, 20
ARALIK 4, 18
OCAK 15, 29
ŞUBAT 12, 26
MART 12, 26
NİSAN 9, 23
MAYIS 7, 21

CKM

Aziz Yardımlı Noesis Felsefe Atölyesi Modern Tin

1 MODERN TİN

(6.11.2025; B-Salonu, 19:30-21:30)

Özet. Modern dönem Dünya-Tininin *gelenekten* kurtuluş ve *ereksel* gelişime dönüş sürecidir. *Homo sapiens* estetik olarak, etik olarak ve entellektüel olarak gelişmek üzere evrimleşmiştir. İstençsiz, değişimsiz ve gelişimsiz *gelenek* kültürünün olumsuzlaması olan *modern* kültür *özgürlük* ve *ussallık* tarafından, realitenin *sürekli gelişimi* tarafından belirlenir. 'Yeni' olanın *kendinde* daha şimdiden 'eskimiş' olmasından ötürü, modern kültür *sürekli eskime* ve *sürekli yenileşme* kültürüdür. Modern Tin *yinelemenin* sonu, *yenileşmenin* kendisidir. Gelişme *erekseldir*, değişim uğruna değişim, yenilik uğruna yenilik değil. Modernleşme Dünya-Tininin *estetik*, *etik* ve *entellektüel* oluş sürecidir. Ereksel ideal kültür, küresel uygarlıktır.

2 YENİLEŞME VE ÖZGÜRLÜK

(20.11.2025; B-Salonu, 19:30-21:30)

Özet. Eski olmak değerli olmak değildir. Evrensel Dünya Tarihinde, *eskilik* estetik, etik ve entellektüel büyümemeşliktir. Tinsel olanda yenilik *İstenç* tarafından, *Us* tarafından, *Özgürlük* tarafından belirlenir. Yenileşme İstencin eyleminin sonucu olarak bir *oluş*, insanda salt *içsel*, salt *öznel* olanın nesnel dünyaya çıkışı, insanın özünün görünüme yükselişidir. Modern dönem *istenç* dönemidir — ve *istenç özgürlüktür*. İstenç ussaldır çünkü istenç *iyi* olanı, daha *iyi* olanı, en *iyi* olanı ister.

3 EVRENSEL DÜNYA TARİHİ

(4.12.2025; B-Salonu, 19:30-21:30)

Özet. Tarih *homo sapiensin* gizliliğini edimselleştirme, kendini *estetik*, *etik* ve *entellektüel ereğine* doğru geliştirme sürecidir. İnsan Doğadır ve Doğadan daha çoğudur, Tindir. Gelişim gizliliğin *kendini* edimselleştirmesi olduğu için hiçbir dışsal güdüye gereksinmez ve izin vermez. Ve gelişim salt olumsal değişimler dizisi değil ama *ideal-ereksel* değişim süreci olduğu için, Dünya-Tininin gelişimi sonlu kültürel biçimlerin *evrenselde kültüre doğru ortadan kalkması*, kültürün güdük biçimlerinin Tarihten silinmesidir. Anacak *ortadan kalkma* tarihsel ilerlemenin olanağı iken (Sümerlerden başlamak üzere Batıda olduğu gibi), yalnızca kendini yineleyen sağlamlık ve eskilik tarihsizliktir (biri yineleme kültürü olan Doğu kültürlerinde olduğu gibi).

4 MODERNLEŞME VE ETİK

(18.12.2025; B-Salonu, 19:30-21:30)

Özet. Modernleşme *kötü* ekonominin *iyi ekonomi* oluş sürecidir, çünkü ekonomi *etik*dir. Modernleşme *kötü* politikanın *iyi politika* oluş sürecidir, çünkü politika *etik*dir. Ekonomi gibi politika da özgürlüğün edimselleşmesi, insanın yazgıdan kurtuluşu, kendini kendi doğasına, *insan doğasına* teslim edişidir. Modern dönem *küresel etiğin*, küresel ekonomi ve politikanın oluş sürecidir. Modernleşme tümü de *insan doğasının* özsel belirlenimleri olan *evrensel insan hakları*, *duyunç özgürlüğü* ve *yasa egemenliği* temelinde küreselleşmedir.

- Evrensel insan hakları yazgı değil, bilgidir.
- Duyunç özgürlüğü insanın *en doğru* ve *en iyi* olanı iç sesinden, Usundan bulma hakkıdır.
- Yasa egemenliği özgür etik yaşamın özüdür.

5 KÜLTÜR VE İDEA

(15.1.2026; B-Salonu, 19:30-21:30)

Özet. Kültür insan yapımıdır. İdea kültürel bir yaratı değil, *yapay* değildir. Tersine, *her kültür İdeaya öykünmedir* — henüz ne denli yetersiz olursa olsun. Her kültür *daha iyi*, *daha güzel*, *daha gerçek* olma etkinliğidir. İnsan bütün bir tarihindən kendisi sorumludur. İnsan kendi *özünün* yaratısı, estetik, etik ve entellektüel İdeasının reelleşmesidir. Modernlik yalnızca yenilik değil, *akışkan yeniliktir*. İstencin denetimindeki *modernleşme* İstencin ideal Aile, Toplum ve Devlet *biçimlerine* erişinceye dek engelsizce açınımdır. Etik yaşam ancak gelişmeye yeteneklidir.